

U JESLÍ SE SV. FRANTIŠKEM

Námět pro prožití adventní doby ve farnosti i v rodině, rok 2023, cyklus B

Letos uplyne 800 let od doby, kdy sv. František z Assisi o Vánocích blízko italského městečka Greccio umístil do stáje s živými zvířaty skutečnou rodinu s dítětem, aby účastníkům vánočních bohoslužeb přiblížil realitu chudoby, do které se narodil Boží Syn, a poukázal na nekonečnou Boží lásku, s jakou se Bůh k člověku přibližuje. Proto je sv. František považován za zakladatele tradice pořádání živých betlémů, která se rozšířila do mnoha zemí a přetrvala až dodnes.

Letošní námět pro prožití adventní doby chce sv. Františka a jeho betlém připomenout. Každý adventní týden nás budou inspirovat slova písně *Učiň mě, Pane, nástrojem* (*Kancionál*, č. 928), která je napsána podle Františkovy modlitby.

K motivu betlémské jeskyně budeme po celý advent přidávat pastýře, ovce a hvězdy. Na Štědrý den pak přibude Svatá rodina a narozený Ježíš, které můžeme symbolicky pozvat k sobě domů, abychom s nimi prožívali nejen vánoční svátky, ale i celý život. Námět je možné realizovat ve farnosti nebo doma v rodině, dá se přizpůsobit všem věkovým kategoriím.

Podrobný návrh na zpracování

VARIANTA NA NÁSTĚNCE

Pomůcky:

- **nástěnka** – s tmavým podkladem (betlémskou krajinou a oblohou), v centru je naznačena jeskyně
- **obrázek sv. Františka** – ke stažení na webu
- **čtyři větší obrázky** – s textem pro adventní týdny, pastýř, ovce, hvězda, Svatá rodina, ke stažení na webu
- **adventní výzvy** – vytištěné papírky s textem a obrázkem (k vystřížení), pro každý týden jedna sada, ke stažení na webu
- **malé obrázky** – k připevnění na nástěnku, využijeme je v případě, že nechceme, aby účastníci vystříhovali a vybarvovali obrázky z adventních výzev, ke stažení na webu

Realizace:

Nástěnku dostatečné velikosti obalíme papírem (plátnem). Umístíme na ni pozadí betlémské krajiny. Ve středu nástěnky naznačíme jeskyni (z papíru, textilu nebo přírodních materiálů). Přidáme text k aktuálnímu týdnu, košík s adventními výzvami, obrázek sv. Františka. Nástěnku umístíme např. do kostela, a to tak, aby k ní účastníci měli po celý advent přístup.

Účastníci si během adventu každý týden berou domů jeden papírek s adventními výzvami, které se pokusí plnit. Navrhujeme dva způsoby, jak postupovat dál:

1. Na konci týdne, si účastníci z papírku s adventními výzvami vystříhnou a vybarví obrázek v kroužku (pastýř, ovečka, hvězda), donesou ho a připevní na nástěnku s jeskyní.

2. Místo vystříhování a vybarvování obrázků z adventních výzev účastníci využijí sadu malých obrázků. Připevňují je během adventu podle domluvených pravidel hned na nástěnku, nenosí si je domů.

Na Štědrý den (letos o 4. neděli adventní) se dovnitř do jeskyně umístí obrázek Svaté rodiny. Účastníci si berou domů poslední sadu výzev s obrázkem Svaté rodiny, symbolicky ji tak zvou „k sobě domů“, aby s ní prožili vánoční svátky.

VARIANTA V PROSTORU

Do prázdného prostoru pro betlém postupně během adventu umístíme figurky postav z betléma, případně kamínky nebo kolečka s obrázkem postavy. Model jeskyně/stáje lze vytvořit z dřívěk, kamínků, kůry, papírových kuliček slepených tavnou pistolí. O Vánocích umístíme do prázdné jeskyně Svatou rodinu. Během adventních týdnů využijeme papírky s adventními výzvami, které si účastníci berou domů a snaží se je plnit. Pochopit aktivitu pomohou vysvětlující texty s obrázkem pro daný adventní týden a obrázek sv. Františka, které umístíme na malou nástěnku.

Vysvětlení témat pro adventní týdny

1. neděle adventní

Evangelium: „*Co říkám vám, říkám všem: Bďte!*“ (Mk 13,37); **Slova písně:** „*Učiň mě, Pane, nástrojem, ať zářím tvým pokojem.*“ (Kancionál, č. 928)

Obrázek: pastýři – bdít s pastýři

Vysvětlení: Pastýři byli v noci připraveni bránit své ovce. Naslouchali svému okolí, zda se neblíží zloděj nebo vlk. Proto nepřeslechli ani hlas anděla, který je zval do Betléma. I Ježíš nás v nedělním evangeliu vyzývá k bdělosti. Máme být připraveni bojovat se svými špatnými návyky a hříchy, které nás od Boha vzdalují, a naslouchat tomu, co po nás Bůh chce. Sami to ale nedokážeme. Potřebujeme Boží pomoc. Tento týden se proto budeme snažit vyhradit si více času pro Boha, který nám může ukázat, co ve svém životě máme změnit. Modleme se se sv. Františkem „*Učiň mě, Pane nástrojem, ať zářím tvým pokojem.*“

2. neděle adventní

1. čtení: „*(Hospodin) jako pastýř pase své stádo.*“ (Iz 40,11); **Slova písně:** „*Ať smírem spojuji, kde dělí hádky, ať pravdou přemáhám omyl a zmatky.*“ (Kancionál, č. 928)

Obrázek: ovce – následovat svého Pastýře

Vysvětlení: Ovce slyší hlas svého pastýře. Následují ho, mají ho rády, důvěřují mu a dělají vše, co po nich chce. My se hlásíme k Bohu, k Ježíši, který je naším Pastýřem. Proto dělejme to, co po nás chce. Zvláště v tomto týdnu se snažme připravovat cestu pro jeho příchod do srdcí lidí, kteří jsou kolem nás, vytvářejme ve společenství dobré vztahy. Se sv. Františkem se modleme: „*Ať smírem spojuji, kde dělí hádky, ať pravdou přemáhám omyl a zmatky.*“

3. neděle adventní

2. čtení: „*Bratři! Stále se radujte.*“ (1 Sol 5,16); **Slova písně:** „*Kde vládne temnota, ať světlo křesám, se všemi smutnými ať v tobě plesám.*“ (Kancionál, č. 928)

Obrázek: hvězdy – přinášet radost

Vysvětlení: Hvězdy byly vždy symbolem světla, naděje, radosti. Dnešní neděle se říká „radostná“. My, křesťané, se těšíme na příchod nejvyššího Krále, nejen teď, ale i ve věčném životě. Tento týden proto povzbuzujeme své blízké, šířme dobrou náladu. Inspirací nám bude opět modlitba sv. Františka: „*Kde vládne temnota, ať světlo křesám, se všemi smutnými ať v tobě plesám.*“

4. neděle adventní (a zároveň letos i Štědrý den)

Evangelium: Maria řekla: „*Jsem služebnice Páně: ať se mi stane podle tvého slova!*“ (Lk 1,38); **Slova písně:** „*Požehnej, Pane můj, mé snaze přímé: víc než být potěšen, chci těšit jiné, víc než být pochopen, druhé chci chápat, víc, než být milován, chci lásku dávat.*“ (Kancionál, č. 928)

Obrázek: Josef a Maria s dítětem – milovat Boha a bližního

Vysvětlení: Josef a Maria s láskou přijímali jeden druhého. Milovali Boha natolik, že se zřekli svých plánů a spolehli se na Něho. Bůh pak v jejich životě způsobil něco mnohem většího, než si sami dokázali představit. Tento týden konkrétními skutky prokazujeme lásku svým bližním. Pomůže nám v tom modlitba sv. Františka: „*Víc, než být pochopen, druhé chci chápat, víc, než být milován, chci lásku dávat.*“

Závěr

K prožití adventu nás letos inspirovala píseň *Učiň mě, Pane, nástrojem* se slovy modlitby sv. Františka z Assisi. František žil v absolutní chudobě. Považoval to za veliký dar od Boha. Zřejmě proto, že chudoba dokáže osvobodovat od závislosti na věcech a lidech, pomáhá vidět, co je v životě to nejdůležitější. To je i poselství každého betléma. Dobře pozorujme, kdo je v jeho středu. Nezapomínejme, že na prvním místě v našem životě, ve společenství, má být vždy Bůh. Jen tak máme šanci stát se nástroji v jeho ruce.

Anna Půlkrábková a Marie Šumberová

V listopadu 2023 vydalo © Biskupství brněnské, Diecézní katechetické centrum.

Námět připravila © Anna Půlkrábková, konzultace Marie Šumberová. Ilustrace – Sv. rodina, sv. František © Iva Fukalová.

Tento text a další doplňky jsou ke stažení na <<https://kc.biskupstvi.cz>>.